

Regulativ for Usserød Å

Indholdsfortegnelse

1. REGULATIV FOR USSERØD Å	5
1.1. Grundlaget for regulativet.....	5
1.1.1. Sektorplaner	5
1.1.2. Opmåling.....	5
1.2. Betegnelse af vandløbet.....	6
1.3. Vandløbets vandføringsevne - tværsnitsareal.....	7
1.3.1. Afmærkning og stationering.....	8
1.3.2. Vandløbets dimensioner	9
1.4. Registreringer	11
1.4.1. Broer og overkørsler.....	11
1.4.2. Øvrige bygværker.....	12
1.4.3. Placering af dræn spildevandsudløb m.m.....	13
1.4.4. Kabler og ledninger.....	15
1.4.5. Beskygning og grøde.....	15
1.4.6. Bundforhold	15
1.4.7. Restaureringsforanstaltninger.....	15
1.5. Administrative bestemmelser	16
1.5.1. Administration.....	16
1.5.2. Bygværker	16
1.6. Bestemmelser om sejlads	17
1.7. Bredejerforhold	18
1.7.1. Bræmmer.....	18
1.7.2. Arbejdsbælter	18
1.7.3. Afgrænsning og hegning.....	18
1.7.4. Bortledning af vand.....	18
1.7.5. Regulering	18
1.7.6. Forurening	19
1.7.7. Naturbeskyttelse	19
1.7.8. Drænudløb og overkørsler.....	19
1.7.9. Beskadigelse og påbud	19
1.7.10. Beplantning	20
1.7.11. Fiskeredskaber.....	20
1.7.12. Overtrædelse.....	20
1.8. Vedligeholdelse	21
1.8.1. Grødeskæring	21
1.8.2. Oprensning.....	22
1.8.3. Bredvegetation	23
1.8.4. Skråningssikringer.....	23
1.8.5. Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse.....	23
1.8.6. Grødeoptagningsplads.....	23
1.8.7. Klage over vedligeholdelsen	24
1.9. Tilsyn.....	25
1.10. Revision	25
1.11. Regulativets ikrafttræden.....	26

1.12. Oversigtskort over Usserød Å	27
2. REDEGØRELSE.....	28
2.1. Indledning	28
2.2. Offentlig planlægning.....	29
2.2.1. Vandområdeplanen.....	29
2.2.2. Generel målsætning, B1	29
2.2.3. Fysiske forhold (B1).....	30
2.2.4. Vandløbsvedligeholdelsen (B1)	30
2.2.5. Generel målsætning, B3	30
2.2.6. Vandløbsvedligeholdelsen (B3)	30
2.2.7. Spildevandsplanen	31
2.2.8. Naturbeskyttelse	31
2.2.9. Regionplanlægning.....	32
2.2.10. Vandindvindings planlægning.....	32
2.2.11. Jordbrugsplanlægning.....	32
2.2.12. Råstofindvindings planlægning	32
2.3. Oplandet og vandløbets nuværende tilstand.....	33
2.4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ	34
2.4.1. Vandløbets dimensioner	34
2.4.2. Vedligeholdelse generelt	35
2.4.3. Grødeskæring	35
2.4.4. Slåning af bræmmer og skråninger.....	36
2.4.5. Bræmmebredde.....	36
2.4.6. Drænudløb	36
2.4.7. Beplantning.....	36
2.4.8. Fiskeredskaber	36
2.4.9. Sejladsbestemmelser.....	36
2.5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser	37
2.5.1. Afvandingsmæssige forhold	37
2.5.2. Miljømæssige forhold.....	37
2.6. Restaureringer m.m. i vandløbet.....	39
2.6.1. Vandløbsrestaurering.....	39
2.6.2. Beplantning.....	39

1. Regulativ for Usserød Å

1.1. Grundlaget for regulativet

Usserød Å er optaget som amtsvandløb nr. 326 i Frederiksborg Amt i 1882: Det tidligere nr. 15 Sjælsø Å på strækningen fra Sjælsø til møllesøerne i Hørsholm og nr. 16 Usserød Å videre herfra til udløbet i Nivå. De tre møllesøer, som før administreredes af Hørsholm Kommune, blev optaget som en del af Usserød Å i 1978.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af lov nr. 302 af 9. juni 1982 med senere ændringer samt Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om bl.a. regulativer for offentlige vandløb.

1.1.1. Sektorplaner

Der er ved udarbejdelsen af regulativet taget hensyn til de overordnede retningslinier i amtets vandområdeplan, vandindvindings-, fredningsplan m.m. Angående disse forhold henvises til kap. 2

1.1.2. Opmåling

Usserød Å er opmålt i 1993. Opmålingen danner sammen med ovennævnte lovgrundlag, grundlag for dette regulativ.

Kendelser fra landvæsenskommissionen, frednings- og reguleringssager m.v. som ligeledes er indarbejdet:

- 13.december 1962 Tilladelse til omlægning af gennemløb i forbindelse med vejudvidelse ved Nivå Mølle.
- 20.december 1988 Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts nordlige fredningskreds: Fredning af Usserød Ådal mellem Ullerødvej og Nivå.

Dette regulativ erstatter det hidtil gældende regulativ for Usserød Å, Regulativ for Amtsvandløb i Frederiksborg Amt af 14. oktober 1882, og Fællesregulativ for amtsvandløbene i Frederiksborg Amt af 28. marts 1989, for så vidt angår Usserød Å.

1.2. Betegnelse af vandløbet

Amtsvandløbet Usserød Å starter ved Nebbegårds Allé i udløbssiden af vejbroen og slutter ved udløb i Nivå's st. 6016.

Usserød Å er 7344 m lang, og er beliggende i Birkerød, Hørsholm og Karlebo kommuner. Det er grænsevandløb mellem Karlebo Kommune og Hørsholm Kommune på en kort strækning mellem Ådalsvej og tilløbet af Donse Å. Usserød Å har et samlet opland på 74,4 km², heraf 21 km² for selve Usserød Å, 36,6 km² for Sjælsø og 25 km² for Donse Å.

Der er følgende større tilløb til Usserød Å: De overvejende rørlagte vandløb Blårende og Gedevedsrenden i hhv. st. 1653 og 2241 samt Donse Å i st. 4148.

Blårende og Gedevedsrenden administreres af Hørsholm Kommune. Donse Å er amtsvandløb i Frederiksborg Amt.

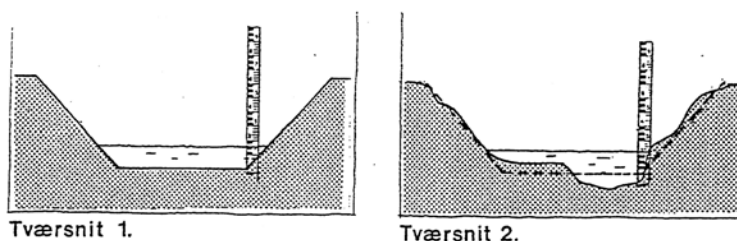

1.3. Vandløbets vandføringsevne - tværsnitsareal

Vedligeholdelsen af Usserød Å skal ske med henblik på at sikre vandløbets vandføringsevne og de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Vandføringsevnen eller tværsnitsarealet, der skal være tilstede i vinterperioden 1. januar til 30. april, er beskrevet ved en teoretisk bundkote, -bundbredde, fald og anlæg.

Vandløbet kan antage en vilkårlig skikkelse blot tværsnitsarealet ved en given vandspejlskote er lige så stort, som angivet i afsnit 1.3.2, vandløbets dimensioner (se nedenfor viste eksempel).

Vandføringsevnen kontrolleres mindst hvert 3. år ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. På strækninger, hvor der erfaringsmæssigt er risiko for aflejringer, foretages kontrollen hvert år.

Der foretages oprensning af vandløbet, hvis den opmålte skikkelse ved en vilkårlig vandføring giver højere vandstand, end den ville have været ved de i afsnit 3.2 angivne dimensioner.

1.3.1. Afmærkning og stationering

Stationeringen svarer til afstanden i meter fra vandløbets start til udløbet i Nivåen.

Usserød Å er afmærket med 16 skalapæle, der er forsynet med vandstandsskalaer og numre. Vandstandsskalaernes nulpunkt angiver den regulativmæssige teoretiske bundkote, og numrene angiver stationeringen på vandløbet. Skalapælenes placering m.v. er angivet i nedenstående skema.

Skalapæle

Station meter	Skalapæl nr.	Regulativmæssig bundkote cm	Lokalitet
11	0.01	1730	Næbbegård
510	0.51	1697	Isterød
766	0.77	1659	ns Isterødvejen
1131	1.13	1605	ns Motorvejen
1854	1.85	1486	Mortenstrupvej
2242	2.24	1452	Gedevadsrende
2548	2.55	1450	
2723	2.72	1090	
3271	3.27	1085	
3938	3.94	495	Rensningsanlægget
4424	4.42	346	Skovbrynet
5058	5.06	318	
5697	5.70	249	Ullerødvej
6480	6.48	165	
7091	7.09	100	
7153	7.15	85	Møllevej

1.3.2. Vandløbets dimensioner

Vandløbets vandføringsevne eller tværsnitsareal fremgår af nedenstående skema. Koterne refererer til D.N.N.

Station meter	Bundkote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
0	1730	x	x	x	Udløbsside vejbro, Nebbegårds Allé
		0,4			
400	1713	x			
		1,5			
1131	1605	x			Skalapæl
		3,0			
1400	1525	x			
		0,9			
2242	1452	x			Skalapæl
		0,1			
2584	1450	x			Overfaldskant, Styrte
		-			
2600	1288	x			Udløb, Stampevej
		37,0	250		
2633	1165	x			
		7,5			
2733	1090	x			Skalapæl
		0,1		1,5	
3275	1085	x			Overfaldskant, styrte
		-			
3300	867	x			Udløb, Fabriksvej
		13,8			
3356	790	x			
		0,1			
3820	785	x			Overfaldskant, styrte
		-			
3835	595	x			Broudløb, Håndværkersvinget

Station meter	Bundkote cm	Fald o/oo	Bundbredde cm	Anlæg	Anmærkning
3835	595	x	250		Broudløb, Håndværkersvinget
		9,7			
3938	495	x	x		Skalapæl
		2,8	300		
4470	345	x	x		
		0,5	350		
5058	318	x	x	1,5	Skalapæl
		1,1			
6480	165	x	450		Skalapæl
		0,7			
6945	135	x	x		
		2,4	350		
7344	40	x	x	x	Udløb i Nivå

x i skema angiver ændring i fald, bundbredde eller anlæg.
 Anlæg = hældning på vandløbsskråningen.

1.4. Registreringer

1.4.1. Broer og overkørsler.

Station meter	Opmålt bundkote cm	Dimension for vandslug/ rørdiameter cm	Ejerforhold	Bemærkning
397 - 400	1706	H: 150 B: 350	Privat	Betonbro
728 - 758	1639	2 x Ø 200	Frb. Amt	Isterødvejen
874 - 883	1624	H: 215 B: 215	Hørsholm Kommune	Grønnegadevej
1075 -1116	1603	2 x Ø 200	Vejdirektoratet	Helsingørmotorvejen
1276	-	-	Privat	Spang
1848 -1852	-	H: 100 B: 250	Hørsholm Kommune	Betonbro
2171 -2177	-	-	Hørsholm Kommune	Træbro
2585 -2600	13.10	H: 100 B: 100	Hørsholm Kommune	Stampevej
2700 -2705	-	-	Hørsholm Kommune	Gangbro.
2937 -2954	1044	H: 290 B: 250	Frb. Amt	Usserød Kongevej.
2963 -2965	-	-	Hørsholm Kommune	Gangbro af træ
3276 -3300	868	H: 80 B: 90	Hørsholm Kommune	Fabriksvej
3488 -3492	-	-	Hørsholm Kommune	Gangbro
3822 -3835	612	H: 100 B: 70	Hørsholm Kommune	Håndværkersvinget
3986 -3998	-	B: 300	Hørsholm Kommune	Ådalsvej
4420 -4424	-	-	Karlebo Kommune	Skovbrynet, gangbro
5220 -5224	-	-	Karlebo Kommune	Gangbro
5459 -5463	-	-	Karlebo Kommune	Gangbro
5675 -5688	-	B: 800	Karlebo Kommune	Ullerødvej.
6418	-	-	Privat	Spang
7141 -7149	68	Ø 165	Karlebo Kommune	Møllevej.
7309	-	-	Privat	Spang

1.4.2. Øvrige bygværker

Station meter	Beskrivelse	Ejerforhold	Bemærkninger
0	Registrerende måler	Frederiksborg Amt	
2175	Grødeoptagningsplads	Frederiksborg Amt	
2586	Overfaldskant, Stampedam	Hørsholm Kommune	Overfaldskant i kote 14,50 m DNN
3276	Stemmeværk, Fabriksdam	Søren T. Lyngsø	Overkant af stemmeværk i kote 10.75 m DNN*
3820	Stemmeværk, Mølledam	Hørsholm Kommune	Overkant af stemmeværk i kote 7.86 m DNN
7091	Registrerende måler	Frederiksborg Amt	
7140	Grødeoptagningsplads	Frederiksborg Amt	

* der er fastlagt et flodemål i kote 10.87 m DNN for Fabriksdam.

Der er etableret riste til at tilbageholde grene og andet affald ved overfaldsbygværkerne på Stampedam, Fabriksdam og Mølledam.

1.4.3. Placering af dræn spildevandsudløb m.m

Ved opmålingen er alle synlige udløb registreret. Placeringen fremgår af længdeprofilerne, bilag 2.

Større tilløb

Station meter	Vandløbsside	Rørdimension cm	Bundkote cm	Bemærkninger
210	V	Ø50	1730	Rørtilløb
245	H	Ø66	1725	Rørtilløb
247	H	Ø50	1723	Rørtilløb
300	H	Ø20	1716	Rørtilløb
338	V	Ø30	1794	Rørtilløb
350	V	Ø40	1728	Rørtilløb
407	H	Ø30	1727	Rørtilløb
412	H	Ø20	1829	Rørtilløb
413	H	Ø30	1736	Rørtilløb
558	V	Åbent tilløb	1671	Grøft
725	V	Ø30	1678	Rørtilløb
999	V	Ø20	1645	Dræntilløb
1057	V	Åbent tilløb	1614	Grøft
1066	V	Ø20	1609	Dræntilløb
1066,5	V	Ø20	1626	Dræntilløb
1116,5	H	Ø20	1660	Rørtilløb
1143	H	Ø50	1596	Rørtilløb
1653	H	Åbent tilløb	1485	Blårende
1708	V	Ø45	1509	Rørtilløb
1856	H	Ø60	1474	Rørtilløb
1899	H	Ø60	1591	Rørtilløb
2178	H	Ø60	1431	Rørtilløb
2241	V	Åbent tilløb	1445	Gedevadsrenden
2671	V	Ø20	1159	Rørtilløb
2690	H	Ø45	1171	Rørtilløb
3303	H	Ø20	940	Rørtilløb
3352	H	Åbent tilløb	789	Grøft
3401	H	Ø30	905	Rørtilløb
3406	V	Åbent tilløb	823	Grøft
3410	H	Ø20	877	Rørtilløb

Station meter	Vandløbsside	Rørdimension cm	Bundkot e cm	Bemærkninger
3492	H	-	780	Rørtilløb
3493	H	-	776	Rørtilløb
3506	V	Ø90	782	Rørtilløb
3650	V	-	695	Rørtilløb
3836	V	Ø20	827	Rørtilløb
3838	H	Ø110	619	Rørtilløb
3925	V	Åbent tilløb	488	Grøft
3972	H	Ø110	473	Rørtilløb, Usseø Renseanlæg
4004	H	Ø50	480	Rørtilløb
4148	V	Åbent tilløb	418	Donse Å
4377	V	Ø50	407	Rørtilløb
4401	H	Ø85	416	Rørtilløb
4683	V	Ø20	384	Dræntilløb
4713	H	Ø25	376	Rørtilløb
4728	H	Ø25	375	Rørtilløb
4913	H	Ø200	273	Rørtilløb
5064	V	Ø70	322	Rørtilløb
5120	V	Ø30	345	Rørtilløb
5628	V	Ø50	256	Rørtilløb
5765	V	Åbent tilløb	257	Grøft
5794	H	Ø30	288	Rørtilløb
5836	V	Ø30	244	Rørtilløb
6055	V	Åbent tilløb	255	Grøft
6151	V	Åbent tilløb	229	Grøft
6285	V	Åbent tilløb	231	Grøft
6395	H	Ø40	169	Rørtilløb
6417	V	Ø40	218	Rørtilløb
6450	V	-	282	Rørtilløb
6459	V	Åbent tilløb	200	Grøft
6475	H	-	196	Dræn tilløb
6625	V	Åbent tilløb	182	Grøft

1.4.4. Kabler og ledninger

Nedenstående skema rummer oplysninger om den omtrentlige placering for krydsende kabler og ledninger. For oplysninger om nøjagtig placering henvises til ejeren. Der bør dog altid indhentes oplysninger om eventuelle kabler inden et gravearbejde påbegyndes. Listen er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra amtets vandløbsbog.

Station m	Beskrivelse	Ejerforhold
20	Koaksialkabel	Postdanmark
390	2 stærkstrømskabler	Gentofte Kommunes Vandforsyning
390	Vandledning	Gentofte Kommunes Vandforsyning
1660	Vandledning	Gentofte Kommunes Vandforsyning
1870	10 kV elkabel	NESA
3872	Spildevandsledning	Hørsholm Kommune
3990	Spildevandsledning	Hørsholm Kommune
4370	Hovedvandledning	Gentofte Kommunes Vandforsyning
4436	Højspændingskabel	NESA
4952	Fjernvarmerør	I/S Nordforbrænding
4985	Vandledning	Karlebo Kommune
5720	Vandledning	Karlebo Kommune
5770	Højspændingskabel	NESA
7250	Vandledning	Nivå Vandværk

1.4.5. Beskygning og grøde

Usserød Å er overalt lysåben, kun enkelte steder findes mindre grupper af træer langs vandløbet, f.eks. elleskoven nord for Ullerødvej. Som følge af at vandløbet er lysåbent og spildevandstilledning fra det store bebyggede opland, er der en kraftig grødeudvikling i hele vandløbet og algevækst i mølledammene. Grøden domineres af pindsvineknop og næringskrævende trådalger (Cladophora).

1.4.6. Bundforhold

Indtil tilløbet af Donse Å er faldet relativt kraftigt, og over lange strækninger er der her fast bund bestående af grus og sten. På den nedre del af vandløbet er der lange strækninger med blød mudret bund, som følge af de ringe faldforhold.

1.4.7. Restaureringsforanstaltninger

Et restaureringsforslag, som indebærer genslyngning og udlægning af gydebanker på den nedre del fra Jellerød Have (st. 4900) til udløbet i Nivå har været til høring i 1998. Forslaget indeholder også rydninger af dele af den eksisterende beplantning for at opnå et åbent engforløb lang med åen, dog bevares eksisterende bevoksninger med store elletræer.

1.5. Administrative bestemmelser

1.5.1. Administration

Usserød Å administreres af Frederiksborg Amt.

Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte teoretiske skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres. Dette med videst mulig hensyntagen til miljøet i og omkring vandløbet.

Vandløbets vedligeholdelse påhviler Frederiksborg Amt. Dette gælder dog ikke hel eller delvis omlægning af rørlagte strækninger. Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesbestemmelser henvises til afsnit 1.8.

1.5.2. Bygværker

Bygværker såsom stryg, styrt og skråningssikringer, diger m.v., der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af dette. Vedligeholdelsen skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk søges forbedret.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandsættes på Amtets foranstaltning og på ejerens bekostning.

Enhver ændring af bygværker skal godkendes af Amtet jf. vandløbslovens § 47.

1.6. Bestemmelser om sejlads

Det er ikke tilladt at sejle på Usserød Å.

Bestemmelsen gælder dog ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse, samt fiskerikontrollens tilsyn efter ferskvandsfiskeriloven

1.7. Bredejerforhold

1.7.1. Bræmmer

I landzone må der ikke på 2 m brede bræmmer langs vandløbets øverste kant dyrkes, foretages jordbehandling, plantes, foretages terrænændring, anbringes hegn eller opføres bygværker.

Bredejere kan bekæmpe flyvehavre i bræmmearealet.

Der er ikke forbud mod gødskning og sprøjtning i bræmmen, men det skal ske under hensyntagen til at vandløbet ikke må tilføres forurenende stoffer jf. pkt. 1.7.6.

1.7.2. Arbejdsbælter

Ejere og brugere af ejendomme, der grænser op til vandløbet må i øvrigt tåle udførelse af de fornødne vedligeholdelsesarbejder, herunder transport langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet vil normalt ikke blive over 5 m bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn og beplantninger, samt udgravninger og lignende anlæg af blivende art må ikke uden Amtets tilladelse anbringes nærmere end 5 m fra vandløbets øverste kant, og for rørlagte strækninger nærmere end 3 m fra rørledningernes midte.

Tilsynets færdsel vil som hovedregel foregå indenfor en afstand af 1,25 m fra vandløbets øverste kant.

1.7.3. Afgrænsning og hegning.

Arealer, der grænser op til vandløbet, må ikke uden Amtets tilladelse benyttes til løsdrift, med mindre der opsættes forsvarligt hegn langs med, og mindst 1,25 m fra vandløbets øverste kant.

Sådanne hegn kan tilsynet kræve fjernet med 1 uges varsel, såfremt det skønnes nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

1.7.4. Bortledning af vand

De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe, vindpumpe eller lignende. Amtet kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden Amtets tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.

Ingen må hindre vandets frie løb, bortlede vand fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden forandres, jf. vandløbslovens bestemmelser.

1.7.5. Regulering

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, må kun finde sted efter Amtets tilladelse.

Foranstaltninger ved vandløbet, der medfører, at tilstanden i vandløbet kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven må ikke foretages uden Amtets tilladelse.

1.7.6. Forurening

Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, sprøjtemidler, spildevand eller andre væsker, der medfører aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand jf. miljøbeskyttelseslovens § 27.

1.7.7. Naturbeskyttelse

Usserød Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der må således ikke foretages ændringer af vandløbets tilstand uden tilladelse fra Amtet.

1.7.8. Drænudløb og overkørsler

Nye tilløb, og tilløb der reguleres kan kræves forsynet med en indtil 5 meter bred overkørsel ved udløbene til brug for tilsynet samt til transport af materialer og maskiner, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.

Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af drænledninger med pumpestationer og andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra Amtet.

Eventuelle aflejringer ud for eksisterende røru døb over den i regulativet fastsatte teoretiske bundkote vil efter anmodning blive fjernet ved vandløbsmyndighedens foranstaltning.

Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres med underkanten af røret dybere end 1,25 meter under terræn, dog minimum 20 cm over den teoretiske bundkote, som er angivet i afsnit 1.3.

1.7.9. Beskadigelse og påbud

Kantpæle, skalapæle og bundpæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den ansvarlige for beskadigelsen eller fjernelsen pligtig til at bekoste retableringen.

Beskadiges vandløb, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan Amtet meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand. Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan Amtet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan Amtet foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, vandløbslovens § 55.

1.7.10. Beplantning

Skyggegivende træer og buske på vandløbets 2 m bræmme skal i videst mulig omfang søges bevaret. Dette gælder i særlig grad beplantning på vandløbets syd- og vestsider.

Det er tilladt de enkelte lodsejere at fjerne grene og skud, der strækker sig ud over marken og hindrer eller besværliggør markarbejdet.

Amtet kan dog i særlige tilfælde, når dette er foreneligt med vandområdeplanen, tillade mere omfattende fældning og beskæring af beplantningen langs vandløbet.

Hvis dele af beplantningen er til hinder for vedligeholdelsen af vandløbet, kan vandløbsmyndigheden foretage den nødvendige udtyndning.

Vandløbsmyndigheden kan træffe beslutning om ny beplantning på 2 m bræmmen, for at øge beskygningen af vandløbet. Udgiften hertil og vedligeholdelsen påhviler vandløbsmyndigheden.

1.7.11. Fiskeredskaber

Fiskeredskaber, såsom ruser m.v., skal afmærkes med en 1,5 m høj pæl, anbragt på vandløbets øverste kant. Fiskeredskaberne skal fjernes i forbindelse med grødeskæring i vandløbet. Det påhviler ejeren af fangstredskaberne selv at holde sig underrettet om tidspunkterne for grødeskæring.

1.7.12. Overtrædelse

Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet kan straffes med bøde, jf. vandløbslovens § 85.

1.8. Vedligeholdelse

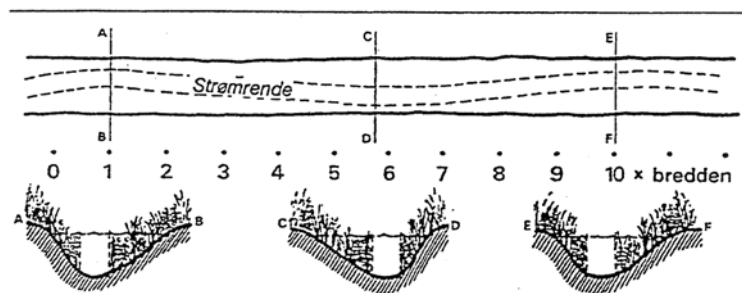
1.8.1. Grødeskæring

Grøden skæres op til 3 gange om året inden for perioderne 1. juni - 15. juli, 16. juli - 30. august og 1. september - 1. november.

På strækninger med begrænset grødevækst kan grødeskæring udelades.

Ved unormal høj vandstand kan iværksættes ekstra grødeskæring, hvis der fremsættes ønske herom fra lodsejere, og vandløbsmyndigheden skønner at en ekstra grødeskæring vil kunne afhjælpe problemet.

Grøden fjernes som hovedregel aldrig helt, men kun i en slynget strømrende. Vandløbets naturlige strømrende kan normalt genfindes som den dybe del af vandløbets tværprofil (se nedenstående figur). Grøden i strømrenden skæres så vidt muligt i bund. Derimod efterlades den grøde, der vokser uden for strømrenden.

Der efterlades herved så meget grøde i vandløbet, at der opretholdes en rimelig vanddybde af hensyn til vandløbsfaunaen.

På nedenstående skema ses de ved grødeskæringen anvendte strømrendebredder:

Station meter	Bundbredde cm	Strømrende sommer cm	Strømrende vinter cm
0 - 3938	250	120-170	170-250
3938 - 4470	300	150-200	200-300
4470 - 5058	350	170-250	250-350
5058 - 6945	450	230-300	300-450
6945 - 7344	350	170-250	250-350

Grøden skæres manuelt enten med le eller med motoriserede håndredskaber.

Generelt for hele vandløbet gælder det dog, at disse bestemmelser ikke er til hinder for, at nyudviklet miljøvenligt materiel kan benyttes til vedligeholdelsesarbejdet.

1.8.2. Oprensning

Oprensning foretages ud fra kravene til vandløbets teoretiske bundkote og tværsnitsareal som beskrevet i afsnit 1.3. Når det er konstateret at tværsnitsarealet er for lille, foretages oprensning i førstkommande 1. august - 1. november.

Bundoprensningen må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod grus og sten ikke fjernes. Enkeltliggende sten, der ligger over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes, med mindre de er til væsentlig gene for vandløbets vedligeholdelse.

Oprensningen begrænses så vidt muligt til vandløbets naturlige strømrende, og udføres under hensyntagen til princippet om grødeskæring i strømrenden. Vandløbet kan gøres dybere end den i regulativet fastsatte teoretiske bundkote, dog ikke mere end 20 cm. En ny oprensning iværksættes ikke før aflejringer ligger højere end den teoretiske bundkote i hele vandløbets bredde.

Det skal tilstræbes at bevare overhængende brinker. Huller i bunden må ikke jævnes eller på anden måde fyldes i forbindelse med vedligeholdelsen.

Ved oprensning af en større mængde aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine, dog under hensyntagen til de ovennævnte forhold.

1.8.3. Bredvegetation

Vedligeholdelse indenfor den fastlagte bræmme kan undtagelsesvis ske i følgende tilfælde:

- Ved beplantninger, hvor pleje af nyetableret skyggegi-vende vegetation er nødvendig.
- Hvor skråningsvegetationen i væsentlig grad hæmmer vandets frie løb, således at den fastlagte vandføringsevne ikke kan opretholdes.
- Af hensyn til brinkernes stabilitet må der foretages bekæmpelse og slåning af arter som f.eks. bjørneklo, rød hestehov og brændenælde. Her må slåning dog foretages i hele sommerperioden.
- I forbindelse med vedligeholdelsesarbejder såsom bundoprensning, kantsikring og udbedring af bygværker.

1.8.4. Skråningssikringer

På steder, hvor vandløbet har tilbøjelighed til at borterodere skråninger, og hvor dette samtidig skønnes at være u hensigtsmæssigt for vandløbet, kan vandløbsmyndigheden lade foretage sikring af de truede skråninger med sten, faskiner og lignende.

1.8.5. Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges ligeligt fordelt på begge sider af vandløbet.

Afskåret grøde skal opsamles kontinuerligt, og lægges på den bageste del af bræmmen. På strækninger, hvor dette ikke er muligt, kan man lade grøden drive frit med strømmen, og opsamle den på hensigtsmæssige steder.

Den fra vedligeholdelsen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets vedligeholdelse, skal brugerne af de tilstødende jorder fjerne mindst 5 meter fra vandløbets kant, eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj. Dette gælder dog ikke for grøde, der optages på indrettede grødeoptagningspladser.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan Amtet efter 2 ugers skriftligt varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

1.8.6. Grødeoptagningsplads

Såfremt den fremtidige vedligeholdelse nødvendiggør etablering af grødeoptagningspladser etableres disse, hvor det er mest hensigtsmæssigt. Pladserne etableres normalt kun på vandløbets ene side, og nødvendige arealer hertil kan eksproprieres jf. vandløbslovens kapitel 13.

1.8.7. Klage over vedligeholdelsen

Lodsejere, eller andre med interesse i vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til Amtet.

1.9. Tilsyn

Tilsynet med udøves af Frederiksborg Amt.

Lodsejere og andre med interesse i vandløbet, som ønsker at deltage i det årlige vandsyn, kan senest i uge 23 træffe aftale herom ved henvendelse til Frederiksborg Amt, Landskabsafdelingen.

1.10. Revision

Dette regulativ skal senest optages til revision 10 år efter dets vedtagelse.

1.11. Regulativets ikrafttræden

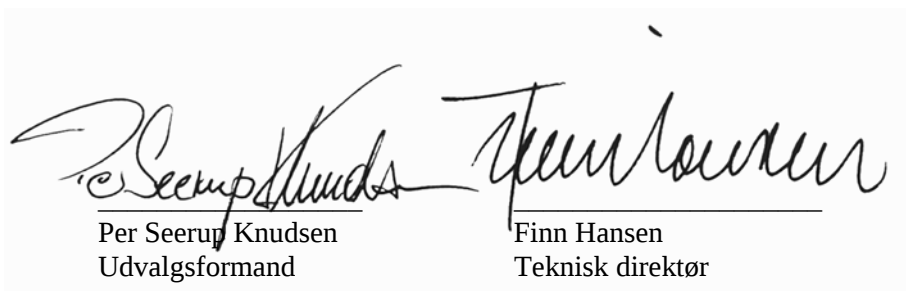
Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive eventuelle indsigelser og ændringsforslag inden den 25. januar 1999.

Indsigelser og bemærkninger til regulativforslaget er behandlet af Udvalget for Teknik og Miljø. Ændringer og tilføjelser er indarbejdet i regulativet.

Regulativet er herefter endeligt vedtaget.

Frederiksborg Amt, Udvalget for Teknik og Miljø

Den 23. februar 1999.

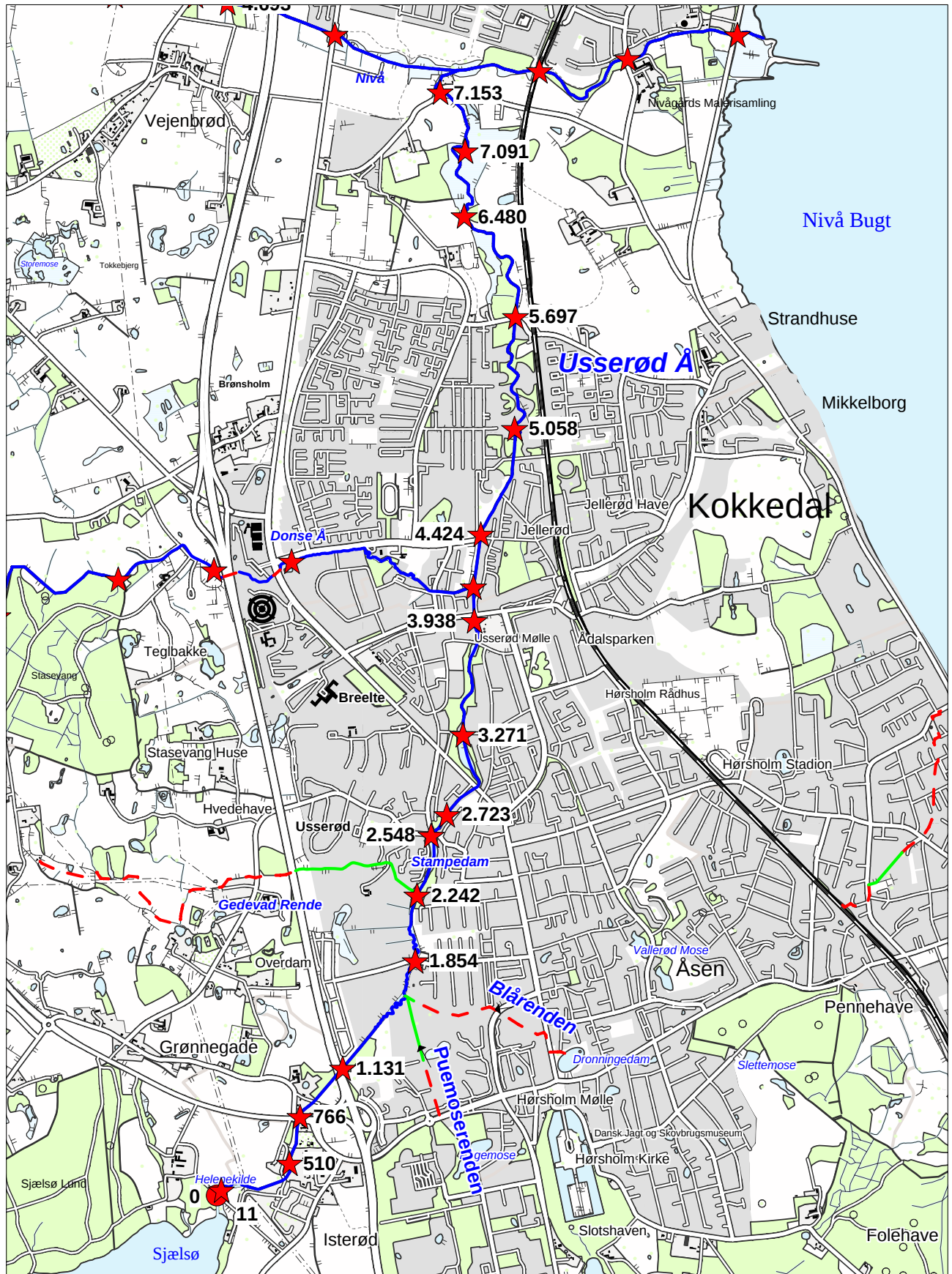

Per Seerup Knudsen
Udvalgsformand

Finn Hansen
Teknisk direktør

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets endelige vedtagelse.

Oversigtskort over Usserød Å

2. Redegørelse

2.1. Indledning

I følge vandløbsloven af 9. juni 1982 med senere ændringer, skal vandløbsregulativer udarbejdet efter vandløbsloven ledsages af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har haft betydning for regulativets udarbejdelse. Desuden skal der redegøres for konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Vandløbsloven indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne skal ske under hensyntagen til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser, har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, vandindvinding, fiskeri, jagt, sejlads etc. - og gerne således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

2.2. Offentlig planlægning

I regionplanen for Frederiksborg amt 1997 gives retningslinier for udviklingen i amtet.

Disse overordnede retningslinier er beskrevet mere detaljeret i de enkelte sektorplaner. De mest betydningsfulde sektorplaner set i relation til vandløbsregulativer er vandområde- vandindvindings- og spildevandsplanen.

2.2.1. Vandområdeplanen

I "Recipientkvalitetsplan for søer og vandløb i oplandet til Nivå Bugt", (Regionplantillæg 8 til Regionplan 1989) fra 1993, er der gjort rede for de målsætninger og krav, som stilles til vandkvalitet, fysiske forhold og vandføring for de enkelte vandløb.

Desuden har Frederiksborg Amt udarbejdet en delområdeplan med integrerede natur- og miljøprojekter i oplandet til Nivå Bugt - Nivå Delområdeplan, 1997. Heri er der skitseret en række forslag til forbedring af de fysiske forhold i Usserød Å.

For at målsætningerne kan opfyldes for vandløbene, er det meget vigtigt, at vandløbsvedligeholdelsen udføres sådan, at den understøtter de fastlagte målsætninger.

Målsætningssystemet:

Målsætning	Skærpet (A)	Generel (B)	Lempet (C)
	Vandløb omfattet af særlige naturvidenskabelige interesser	Vandløb med: - gyde- og yngelovækstområder for laksefisk(B1) - laksefiskevand (B2) - karpefiskevand (B3)	Vandløb påvirket af (C1): - spildevand - grundvandsindvinding - andre fysiske indgreb Vandløb påvirket af okker (C2)

Usserød Å er i vandområdeplanen målsat med en generel målsætning, B3 indtil tilløbet af Donse Å i station 4148, B1 herfra til udløbet i Nivå.

De generelle krav til vandløbskvaliteten, de fysiske forhold og vedligeholdelsen af vandløb med disse målsætninger er anført i det følgende:

2.2.2. Generel målsætning, B1

Målsætningen anvendes for vandløb, hvor der allerede sker gydning, eller hvor det ved fornødne indgreb vil være realistisk at forvente gydning vil finde sted. Målsætningen anvendes også på vandløbsstrækninger, hvor der som led i en af fiskeriministeriets godkendte udsætningsplaner foregår udsætning af ørred yngel. Faunaklassen må ikke overstige $F+ = II$. (Dansk Faunaindex)

2.2.3. Fysiske forhold (B1)

Der skal være gode faldforhold, samt varierede og stabile bundforhold. Dette gælder i særlig grad i gydeområderne, hvor der ligeledes skal være en god strømhastighed. Bunden skal bestå af grus og småsten, og der må ikke forekomme aflejringer af slam, silt, sand eller okker. Det er desuden vigtigt, at gydeområderne ikke forstyrres i gydeperioden og frem til æggene klækkes, fra 1. november til 1. juni.

2.2.4. Vandløbsvedligeholdelsen (B1)

Vedligeholdelsen af vandløb, der skal kunne anvendes som gyde og opvækstområde for laksefisk (B1 målsat vandløb), skal som hovedregel begrænses mest muligt.

Oprensning foretages som hovedregel ikke. Er oprensning nødvendig fjernes kun aflejringer af sand, mudder og slam. Sten og grus må ikke fjernes, og underskårne brinker må ikke beskadiges. Oprensning bør kun foretages i perioden august-september. Det tilstræbes, at vandløbet bevarer og udvikler fysisk variation.

Grødeskæring skal så vidt muligt udskydes til sensommeren og skal under alle omstændigheder udføres i en slynget strømmende. Grødeskæringen skal foretages så skånsomt som muligt.

Slåning af skråninger og bræmmer bør ikke foretages om sommeren.

Der kan foretages beplantning med skyggegivende træer langs lysåbne strækninger som en grødebegrænsende, skråningsstabiliserende og temperaturdæmpende foranstaltning.

2.2.5. Generel målsætning, B3

Målsætningen anvendes for vandløb, hvor der allerede findes en bestand af karpefisk, ål, gedde og andre arter, der ikke er laksefisk, eller hvor der ønskes skabt livsbetingelser for disse fisk. Der må ikke findes faunaspæringer i vandløbet, og faunaklassen må ikke overstige $F+ = II$. (Dansk Faunaindex)

Fysiske forhold (B3)

Der skal være gode læområder og skjulesteder, f.eks. i form af grødevækst langs vandløbets bredder eller i form af tæt rodnet af el. Gode områder er også faskiner og områder med mudderaflejringer, varierende faldforhold, samt varierende og stabile bundforhold. Der skal være adgang til områder med næsten stillestående vand.

2.2.6. Vandløbsvedligeholdelsen (B3)

Vedligeholdelsen af karpefiskevande skal udføres sådan at der opretholdes/skabes gode livsbetingelser for fisk og smådyr.

Ved oprensning må ikke fjernes sten og grus, og underskårne brinker må ikke beskadiges. Oprensning bør kun foretages i perioden august-september. Det tilstræbes, at vandløbet bevarer og udvikler fysisk variation.

Grødeskæring skal så vidt muligt udskydes til sensommeren, og skal under alle omstændigheder udføres i en slynget strømmende. Grødeskæringen skal foretages så skånsomt som muligt, således at der efterlades grødebræmmer eller - øer i vandløbet, hvor fiskene kan finde skjul og føde.

Slåning af skråninger og bræmmer bør ikke foretages om sommeren. Udhængende vegetation nederst på skråningerne bør efterlades hist og her.

Der kan foretages beplantning med skyggegivende træer.

2.2.7. Spildevandsplanen

I vandområdeplanen er der fastlagt retningslinier for den spildevandsrensning, der er nødvendig for at opfylde planens målsætning.

Hvordan spildevandsrensningen skal foregå, og hvor der er planlagt forsinkelsesbassiner for regnvandstilløb fremgår af kommunernes spildevandsplaner.

Usserød Å er stærkt belastet af spildevand og modtager spildevand umiddelbart efter Sjælsø fra de afskærende ledninger nord og syd om søen (i alt ca. 16.500 PE). Desuden udledes der spildevand fra Usserød Renseanlæg (ca. 29.000 PE).

Usserød belastes yderligere med fortyndet spildevand fra overløbsbygværker, og der tilledes store mængder vand fra separatkloakerede områder ved større regnskyl.

2.2.8. Naturbeskyttelse

Alle amtsvandløb er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som bestemmer, at der ikke må foretages ændringer i vandløbets tilstand uden tilladelse fra amtet.

På strækningen fra Sjælsø til Mølledam er vandløbet omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 om åbeskyttelseslinier, da bundbredden i regulativet fra 1882 er over 2 meter.

Naturbeskyttelsesloven skal sikre et alsidigt dyre- og planteliv bl.a. i vandløbene. Udover fiskeinteresserne bør også det øvrige dyre- og planteliv prioriteres højt.

I forbindelse med administrationen af naturbeskyttelsesloven er det vigtigt, at der tages vidtgående hensyn til de biologiske og landskabelige interesser.

Et område mellem Usserød Kongevej og Nivå Bugt, der omfatter den nedre del af Usserød Å imellem de bebyggede områder i Kokkedal og Nivå, er fredet i 1991. Dette område er ligeledes udpeget som lavbundsområde i regionplanen, hvilket indebærer, at der kan igangsættes naturgenopretningsprojekter eller miljøforbedrende projekter

2.2.9. Regionplanlægning

I forbindelse med ordningen om EU-tilskud til miljøfølsomme områder, er de ånære arealer langs hele Usserød Å udpeget som sprøjtefri bræmme (dvs. et mindst 12 m bredt bælte på hver side, hvor der kan søges tilskud til sprøjtefri dyrkning).

2.2.10. Vandindvindings planlægning

Den fredede del af oplandet til Usserød Å nord for Kokkedal samt oplandene til Sjælsø og til Donse dam er udpeget som beskyttelsesområde mod vandindvinding, hvilket indebærer, at der som hovedregel ikke gives nye tilladelser til indvinding af grundvand, og eksisterende erhvervstilladelser forlænges ikke. Dog forlænges eksisterende tilladelser til almen vandforsyning.

2.2.11. Jordbrugsplanlægning

Oplandet til selve Usserød Å udgøres altovervejende af bymæssige områder og udyrkede/ fredede arealer, og er derfor kun i meget beskeden grad omfattet af landbrugsinteresser.

2.2.12. Råstofindvindings planlægning

Der foretages ikke råstofindvinding i umiddelbar nærhed af Usserød Å.

2.3. Oplandet og vandløbets nuværende tilstand

Oplandet til Usserød Å ligger i byzone på størstedelen af sit forløb, fra den krydser motorvejen nær Sjælsø indtil Ullerødvej nord for Kokkedal. På de øvrige strækninger ligger Usserød Å i landzone, udlagt som beskyttelsesområder.

Usserød Å's samlede opland på 74,4 km² er fordelt med 21 km² på selve Usserød Å, 36,6 km² på Sjælsø og 25 km² for Donse Å.

Usserød Å er 7344 m lang, med et fald på 17 m. Det største fald findes på strækningerne fra st. 500-1881, på de korte delstrækninger mellem mølledammene og nedenfor Mølledam fra st. 3938-4470. Her består bunden overvejende af sten og grus. På de øvrige strækninger er faldet ringe, og bunden udgøres af sand og mudder.

Medianminimumsvandføringen er 159 l/s ved Nive Mølle (1979-90). Vandføringen består i tørre perioder for en stor dels vedkommende af rensat spildevand.

Forureningstilstanden er i 1996 bedømt til faunaklasse II-III i hele Usserød Å, dvs. at Usserød Å ikke opfylder kravet om faunaklasse II. Der er dog sket en væsentlig forbedring siden perioden indtil 1991, da forureningsgraden var III eller dårligere på den øvre del og efter Donse Å II-III og III.

I udsætningsplan for sjællandske vandløb til Kattegat Øresund fra 1991, omtales strækningen umiddelbart nedstrøms tilløbet af Donse Å som havende strøm- og bundforhold, der benyttes af gydende ørred. Der er ikke planlagt udsætninger ligesom der ikke er foretaget registreringer af fiskebestanden i forbindelse med udsætningsplanen.

I den reviderede udsætningsplan (Udsætningsplan for sjællandske vandløb med udløb til Kattegat og Øresund. Nr. 68 - 1998) betegnes strækningen indtil udløbet af Donse Å som stedvis egnet for ørred, men p.g.a. stemmeværker og 3 mølledamme uegnet til udsætning.

Strækningen fra Donse Å til udløbet i Nivå har stedvis gydebund og der bliver forsøgsvis udsat ørred.

Amtet har ved de seneste fiskeundersøgelse fundet ørred, ål og aborre på den nedre del fra tilløb af Donse Å og aborre, ål og gedde på den øvre del opstrøms opstemningerne. Ørred findes dog ikke i en tilfredsstillende tæthed.

2.4. Væsentlige ændringer i forhold til tidligere regulativ

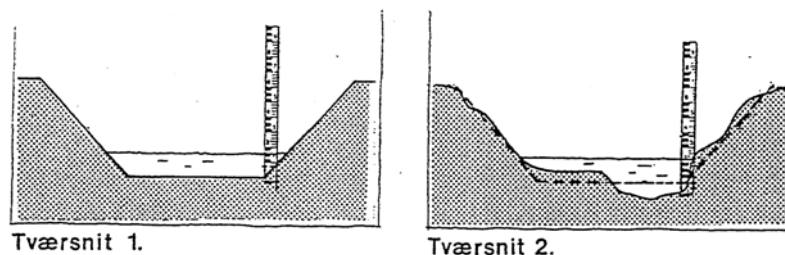
2.4.1. Vandløbets dimensioner

FØR:

Tidligere blev vandløbet vedligeholdt ud fra krav til vandløbets geometriske skikkelse, angivet ved en bundkote, bundbredde, skråningsanlæg og fald. Vandløbet skulle renses op, når der var aflejringer på 10 cm over den angivne bundkote, og måtte maksimalt renses op til 20 cm under den angivne bundkote.

NU:

Vandløbet skal efter vedtagelsen af det nye regulativ vedligeholdes ud fra en fast bundkote og et tværsnitsareal. Dette vil sige, at vandløbet må antage en vilkårlig skikkelse hvis blot vandløbet overholder den regulativmæssige bundkote, og hvis det ved alle vandføringer har det regulativmæssige tværsnitsareal.

Tegningen viser to forskellige tværnit af et vandløb. Kravet til vandløbets bundkote og tværsnitsareal er overholdt begge steder, da der ved tværnit 2 er dannet en dyb smal strømrende, der kompenserer for aflejringerne på siderne af vandløbet. Med de tidligere bestemmelser, hvor der blev stillet krav til bundkote, bundbredde og skråningsanlæg ville regulativet være overholdt på tværnit 1, men ikke på tværnit 2.

Vedligeholdelsen af vandløbet efter krav til bundkote og tværsnitsareal sikrer, at der ikke foretages unødvendige oprensninger i vandløbet, samt at vandløbet med tiden kan få et mere varieret forløb.

Bundkote og tværsnitsareal kontrolleres ved opmåling eller pejling af vandløbets skikkelse. Der skal foretages oprensning af vandløbet, hvis den laveste bundkote er højere end fastsat i regulativet, eller hvis tværsnitsarealet er mindre end fastsat i regulativet. Der må ikke renses op til mere end 30 cm under regulativbundkoten.

De regulativmæssige dimensioner er fastlagt med baggrund i det gamle regulativ af 14. oktober 1882 og de faktiske forhold opmålt i 1993.

I regulativet af 1882 hedder det: "For Sjælsø Å er bundbredden 8' (fod) og for Usserød Å er bundbredden 6' (fod). Faldet er paa den nederste halvdel 1:1333 (0,75 ‰), for øvrigt rigeligt. Sidernes Skraaning er 1½ : 1."

Ved fastlæggelse af bundbredden for den øvre strækning af Usserød Å er der taget udgangspunkt i regulativet af 1882. Derimod er bundkoterne fastlagt med udgangspunkt i de faktiske forhold, da faldet ikke refereres til Dansk Normal Nul. For Den nedre strækning af Usserød Å er bundbredden fastlagt på baggrund af de faktiske forhold.

Alle broer er i regulativet beskrevet i henhold til de faktiske forhold registreret ved opmålingen.

2.4.2. Vedligeholdelse generelt

FØR:

Efter tidligere regulativer skulle vedligeholdelsen foretages uden særlig hensyn til vandløbets miljø. Men i praksis har vedligeholdelsen gennem en længere årrække været foretaget under iagttagelse af de miljømæssige interesser.

Med Fællesregulativets ikrafttræden i 1989 er disse principper blevet legaliseret og videreført uden afvandingsmæssige problemer.

NU:

Hvis det ud fra den regulativmæssige bundkote og tværsnitsarealet bliver nødvendigt at foretage oprensning af vandløbet, skal der fremover tages videst mulig hensyn til miljøet i vandløbet.

Sten og grus, der er med til give en stabil bund, må ikke graves op. Underskårne brinker, trærodde m.m., der giver vandløbet gode fiskeskjul, må ikke beskadiges.

Naturlige, uberørte vandløb vil altid slynge sig. Et slynget vandløb vil oftere være i balance, således at der ikke aflejres sand og mudder. For at fremme det slyngede forløb må oprensningen derfor foretages i en slynget strømrrende.

2.4.3. Grødeskæring

FØR:

I det gamle regulativ var der fastlagt 2 årlige grønnskæringer. Med indførelsen af Fællesregulativet blev alle tidsterminer ophævet og behovsbestemt grønnskæring indført.

NU:

For at fremme et slynget forløb af vandløbet, skal grøden skæres i en slynget strømrrende. Der vil således være grøde i vandløbet hele sommerperioden, hvilket tillige giver skjulesteder til fiskene og levesteder for vandløbets smådyr. Det sikres også, at vandstanden ved meget lave sommervandføringer ikke sænkes unødigt lavt, samt at vandløbets evne til at rense vandet forøges.

For at sikre afvandingen skæres grøden op til 3 gange i løbet af grønnskæringsperioden. På strækninger med minimal eller ingen grødevækst skæres ikke.

2.4.4. Slåning af bræmmer og skråninger

FØR:

Tidligere blev vandløbets skråninger og bræmmer slået 2 gange årligt.

NU:

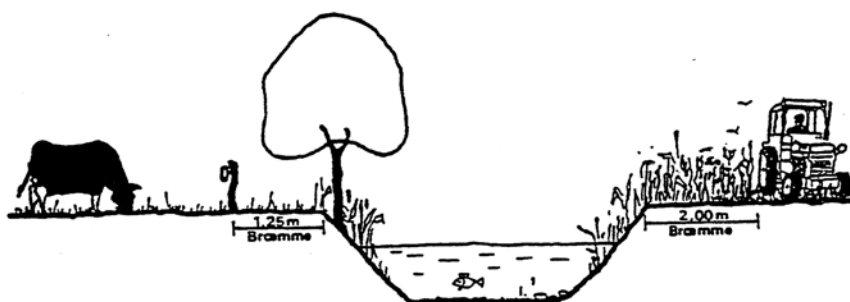
Efter de nye bestemmelser slås bræmmerne og skråningerne som hovedregel ikke. Kun i særlige tilfælde, som fremgår af regulativet, må der foretages slåning.

2.4.5. Bræmmebredde

Tidligere var bræmmebredden 1,25 m, men ved ændring af vandløbsloven den 1. juli 1992 blev bredden øget til 2 m i landzone, når jorden dyrkes og vandløbet er naturligt eller fiskevandsmålsat.

Der er ikke offentlig adgang til de udyrkede bræmmer, medmindre de grænser op til arealer, der i forvejen er åbne for offentlig adgang.

Den dyrkningsfri bræmme skal betragtes som en "åkant", der er en del af vandløbet. Hensigten med bestemmelsen i loven er at bevare og sikre bræmmen i en stabil tilstand. Derved beskyttes selve vandløbet mod udskridninger bl.a. ved landbrugets anvendelse af tunge maskiner. Det mindsker ligeledes behovet for dyre oprensninger, der belaster miljøet. Øvrig anvendelse af bræmmen fremgår af regulativet.

2.4.6. Drænudløb

Nye drænudløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes dybere end angivet i regulativet.

2.4.7. Beplantning

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning langs vandløbet for at øge beskygningen og dermed begrænse grødevæksten i vandløbet, jf. vandløbslovens § 34.

2.4.8. Fiskeredskaber

Fiskeredskaber (ruser m.m.) skal afmærkes og skal fjernes inden grødeskæring i vandløbet. Det påhviler ejerne af fangstredskaberne selv at holde sig underrettet om tidspunktet for grødeskæring.

2.4.9. Sejladsbestemmelser

Det er ikke tilladt at sejle på Usserød Å.

2.5. Vurdering af de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser

2.5.1. Afvandingsmæssige forhold

Vintervandføringsevnen

Vintervandføringsevnen sikres ved, at der ved grødeskæringen i perioden 1. september - 1. november skæres i en bredere strømrende, afsnit 1.8.

Sommervandføringsevnen

Grødeskæring i en slynget strømrende forventes generelt ikke at medføre forringelse af vandløbets vandføringsevne. Strømrændens bredde fremgår af afsnit. 1.8.

Da der altid efterlades grøde i vandløbet, vil tværsnitsarealet reduceres, og derved vil vandstanden i forhold til tidligere forøges lidt ved mindre vandføringer.

På grund af den øgede vandhastighed i strømrønden, vil der aflejres mindre sand i vandløbet og eventuelt ske en vis uddybning af strømrønden. Dette forhold vil på længere sigt medføre et lavere vandspejl ved større vandføringer.

Sommervandføringsevnen sikres ved op til 3 årlige grødeskæringer.

Ved store afstrømninger har det erfaringsmæssigt vist sig, at selv relativt store grødemængder normalt kun indebærer begrænsede vandspejlsstigninger, idet grøden lægger sig fladt henover bunden.

2.5.2. Miljømæssige forhold

Med overgangen til princippet om teoretisk geometrisk skikkelse samt de ændrede vedligeholdelsesbestemmelser er det muligt at fastholde og forbedre vandløbets fysiske variation og dermed faunaens livsbetingelser.

Vandløbet er ikke længere fastlåst i en bestemt skikkelse, men kan ved naturlige processer udvikle en større variation.

Ved oprensning og grødeskæring i en slynget strømrende vil dannelsen af et dobbeltprofil fremmes. Ved små afstrømninger vil vandføringen væsentligt foregå i det nedre profil, hvor de øgede vandhastigheder vil friskylle bunden for fint sediment og der vil være mulighed for dannelse af et regelmæssigt skifte mellem høl og stryg.

Den efterladte grøde uden for strømrønden er gavnlig for faunaens livsmuligheder, og kan desuden opfange en del finkornet sediment samt øge den næringsstofomsætning, der er knyttet til vandløbsplanterne og de mikroorganismer, der lever på planternes blade og stængler.

Planternes skyggegivende effekt vil desuden beskytte mod høje vandtemperaturer i sommermånederne, øge iltindholdet og nedsætte grødevæksten, ligeledes til gavn for vandløbsfaunaen.

2.6. Restaureringer m.m. i vandløbet

2.6.1. Vandløbsrestaurering

Der er i 1997 udlagt gydebanker på strækningen fra udløbet af Donse Å til Ullerødvej. Restaureringerne er indarbejdet i regulativet.

Et restaureringsforslag for nedre del af Usserød Å har været i høring i 1998. Forslaget som omfatter strækningen fra Ådalsvej st. 4900 indtil udløbet i Nivåen, indebærer en genslyngning af åen og forbedring af de fysiske forhold ved udlægning af gydebanker.

2.6.2. Beplantning

På strækninger med stor grødevækst, kan der plantes træer eller buske på brinkerne for at mindske grødevæksten og dermed vedligeholdelsesbehovet.